

РЕШЕНИЕ

№ 22387

гр. София, 04.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **2766** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Юг“ЕАД срещу Решение № Ж-53/21.01.2026г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което на дружеството са дадени задължителни указания:

- в 7-дневен срок от получаване на решението, дружеството да изготви нов отговор на двете заявления, подадени от „Солар и Ко“ ЕООД с вх.№11509287/11.06.2025г. и вх.№ 111212/23.11.2025г., „с който дружеството желае да разбере при какви условия може да добави към въпросната ФЕЦ и ВЯЕЦ“, в който да отправи покана до „Солар и Ко“ЕООД: на основание чл.26 от ЗЕВИ да подаде до оператора на електроразпределителната мрежа „ Искане за подписване на допълнително споразумение към договора за присъединяване“, без да предоставя гаранция по чл.29, ал.1 ЗЕВИ.

- в срок от 30 дни от подаване на искането на производителя по т.1 „Електроразпределение Юг“ЕАД да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване.

- в 7-дневен срок от изпълнение на всяко от указанията по т.1 и по т.2 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на КЕВР информация за извършените дейности.

В жалбата се твърди, че решението на КЕВР е нищожно, тъй като не е налице постановен „отказ“ от ЕР Юг; операторът не е било сезиран с искане за проучаване, поради което дадените задължителни указания са процесуално недопустими, поради липсата на подлежащи на административен контрол действия и бездействия на жалбоподателя. На следващо място се твърди, че решението е постановено извън материалната компетентност на КЕВР, която реално е

иззела функциите на оператора на електроразпределителната мрежа като е направила самостоятелна преценка за начина на присъединяване на съоръжението за производство на ел.енергия. Навежда се съдебна практика в насока, че КЕВР може да се произнася по валидността на становищата, но не може да отменя или определя самоволно условията на присъединяване. Излагат се аргументи за противоречие с материалния закон и целта му, както и липса на надлежно мотивиране на оспорения акт. Иска се от съда да прогласи за нищожно Решение №Ж-53 от 21.01.2026г., респ. да бъде отменено като незаконосъобразно и решаване по същество на делото. В съд.заседание жалбоподателят се представлява от юрк. А., която поддържа жалбата и излага съображения за нищожност респ. незаконосъобразност на оспорения административен акт, доразвити в писмени бележки. Претендира разности.

Ответникът се представлява от юрк. Б., която моли за отхвърляне на жалбата. Не споделя твърдението за нищожност, като изтъкнатите доводи от насрещната страна намира за неоснователни и недоказани. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение от жалбоподателя.

Заинтересованата страна „Солар и Ко“ ЕООД не изпраща представител в съд.заседание.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

„Солар и Ко“ ЕООД е собственик на фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 800 kW, присъединена към електрическата мрежа на ЕР Юг. Със Заявление вх.№ 11509287/11.06.2025г. „Солар и Ко“ ЕООД отправило искане до ЕР Юг за реализация на съоръжение за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, което да бъде присъединено към съществуващия обект за електрическа енергия от слънчева енергия; посочило, че интегрирането на новата технология за ел.енергия няма да доведе до промяна на присъединената мощност на обекта, като възможността за отдаване на енергия от същия към електроразпределителната мрежа ще бъде ограничена до 800kW. Описани били условията на проекта, както и с оглед разпоредбите на чл.116, ал.10 и 11 от ЗЕ и чл.77, ал.3 от Наредба №6 от 28.03.2024г. „Солар и Ко“ ЕООД поискало становище от ЕР Юг за възможността за реализацията му /л.100/. С писмо-отговор от 23.06.2025г. ЕР Юг ЕАД посочило, че липсва законово основание за присъединяване на въпросната инсталация, тъй като цитираните чл.116, ал.10 и ал.11 от ЗЕ и чл. 77, ал.3 от Наредба №6 от 28.03.2024г. се отнасят до добавяне на съоръжение за съхранение на електрическа енергия към съществуващ обект за производство, а не за изграждане на допълнителен източник за производство; посочило, че не е приложима и разпоредбата на чл.26а, ал.1 от ЗЕВИ, тъй като тя касае модернизация на съществуващ обект без увеличаване на мощността, а в конкретния случай се касае до изграждане на изцяло нова инсталация с мощност от 800kW. Хипотетично е посочена възможна приложимост на разпоредбата на чл.116, ал.15 ЗЕ, но е направен извод, че отсъства ясно вторично законодателство, което да позволи на оператора да уважи подаденото заявление за добавяне на ВяЕЦ към съществуващата вече присъединена ФЕЦ /л.101/.

С ново писмо вх.№ 11212/23.10.2025г. „Солар и Ко“ ЕООД изразило несъгласието си с представения от ЕР Юг анализ на фактическата обстановка и относимата нормативна уредба, посочвайки, че не се касае за изграждане на нов самостоятелен обект, а до реконструкция на съществуващия обект; новото съоръжение за производство на ел.енергия няма да се реализира като самостоятелна централа, а като част от съществуващ енергиен обект, в рамките на неговата присъединена мощност. Изрично посочило, че законодателят не поставя обособеността на един обект за производство на ел.енергия като самостоятелен такъв в зависимост от използвания енергиен източник, като в приложимото законодателство липсва забрана една централа да

използва повече от една технология за производство на ел.енергия. Отправено е искане да се преразгледа първоначалното становище, като се посочат конкретни изисквания към техническите параметри и проектната конфигурация за интегриране на вятърна турбина към съществуващата ФЕЦ.

От „Солар и Ко“ ЕООД е отправено искане до КЕВР с вх. № Е-12-00-289/23.10.2025г. за становище по отказа на ЕР Юг относно интеграция на вятърната турбина към ФЕЦ /л.97/.

С писмо изх. № 18294/27.10.2025г. (изпратено и с копие до КЕВР) ЕР Юг потвърдило позицията си, че заявената промяна може да се реализира само чрез провеждане на отделна процедура по присъединяване по реда на Наредба №6, тъй като се касае за изграждане на нов енергиен обект, а не реконструкция и модернизация на съществуващ такъв /л.95/.

От „Солар и ко“ ЕООД е депозирана жалба вх.№ Е-12-00-289/25.11.2025г. до КЕВР, в която е отправено искане да се дадат задължителни указания на ЕР Юг да определи техническите условия, при които да бъде извършена реконструкцията на съществуващия обект за производство на ел.енергия, изразяваща се в интегриране на вятърна турбина към ФЕЦ.

На основание чл. 142а , ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката , жалбата до КЕВР е изпратена от ЕР Юг, което депозирало становище в КЕВР на 09.12.2025г.

От Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ КЕВР е изготвен доклад вх. Е-ДК-70/19.01.2026г., в който е застъпено становище, че ЕР Юг не е провело законосъобразно процедурата по чл.48, ал.3 от Наредба №6 от 28.03.2024г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи, което е довело до неправилно стартиране и прекратяване на процедурата по чл.26б от ЗЕВИ за изграждане на допълнителни съоръжения за производство на ел.енергия от възобновяеми енергийни източници към енергиен обект, за който е подписан договор за присъединяване, без да се увеличава договорената заявена мощност.

На 21.01.2026г.г. на закрито заседание на КЕВР, обективирано в Протокол № 18/21.01.26г. /л.53 и сл./, на основание чл.22, ал.1, ал.5 и ал.7 от Закона за енергетиката вр. чл.147, ал.2 Наредба №3 от 21.03.2013г. е взето решение на ЕР Юг да се дадат задължителни указания, а именно:

- в 7-дневен срок от получаване на решението дружеството да изготви нов отговор на двете заявления, подадени от „Солар и Ко“ ЕООД с вх.№11509287/11.06.2025г. и вх.№ 111212/23.11.2025г.,“с който дружеството желае да разбере при какви условия може да добави към въпросната ФЕЦ и ВяЕЦ“, в който да отправи покана до „Солар и Ко“ ЕООД: на основание чл.26 от ЗЕВИ да подаде до оператора на електроразпределителната мрежа „Искане за подписване на допълнително споразумение към договора за присъединяване“, без да предоставя гаранция по чл.29, ал.1 ЗЕВИ.

- в срок от 30 дни от подаване на искането на производителя по т.1 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване.

- в 7-дневен срок от изпълнение на всяко от указанията по т.1 и по т.2 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на КЕВР информация за извършените дейности.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, вр. с чл. 13, ал. 9 ЗЕ, пред надлежен съд и от активно легитимирано лице срещу подлежащ на обжалване акт, поради което се явява допустима.

Оспореното Решение № Ж-53/21.01.2026г. е издадено от компетентен административен орган, в

пределите на предоставените му със Закона за енергетиката правомощия, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл.22, ал.1, т.1 и ал.7 от Закона за енергетиката Комисията за енергийно и водно регулиране разглежда жалби срещу действия и бездействия на енергийните предприятия, свързани с изпълнение на задълженията им по закона, като при установяване на нарушения има правомощие да дава задължителни указания. Следователно КЕВР разполага както с контролни, така и с корективни правомощия по отношение дейността на лицензиантите, включително на операторите на електроразпределителни мрежи.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че в случая липсва предмет на контролно производство по чл.22 ЗЕ, тъй като не бил налице „отказ“ от страна на оператора. От събраните по делото доказателства се установява, че „Солар и Ко“ ЕООД е отправило до „Електроразпределение Юг“ ЕАД искания, с които е поискало становище относно възможността за интегриране на съоръжение за производство на електрическа енергия от вятърна енергия към вече присъединена фотоволтаична електроцентрала, при запазване на съществуващата присъединена мощност от 800 kW. В отговор операторът е изложил категорична позиция, че заявеното инвестиционно намерение не попада в приложното поле на чл.26а ЗЕВИ, чл.116 ал.10-113Е или чл.116, ал.15 ЗЕ и следва да се реализира чрез отделна процедура по присъединяване на нов енергиен обект. Макар формално писмата на оператора да не са озаглавени като „отказ“, по своето съдържание те представляват изрично волеизявление, с което се отрича приложимостта на специалния ред по ЗЕВИ (чл.26б ЗЕВИ) и се отказва разглеждане на искането по този ред. Именно това е породило правния спор между страните и е обусловило сезирането на КЕВР. Следователно Комисията е била надлежно сезирана с жалба срещу действия на енергийно предприятие, подлежаща на разглеждане по реда на чл.22 ЗЕ.

Неоснователни са и възраженията, че КЕВР е действала извън материалната си компетентност, като е навлязла в оперативната самостоятелност на мрежовия оператор. От съдържанието на оспореното решение не се установява Комисията да е определяла конкретни технически параметри на присъединяването, техническа схема, точка на присъединяване, режим на работа на съоръженията, изисквания към защитите или други технически условия, които по силата на закона са от компетентността на оператора на електроразпределителната мрежа. Комисията не е заместила техническата преценка на лицензианта, а е упражнила контролните си правомощия относно правилното приложение на нормативната уредба.

Предмет на спора пред КЕВР е бил именно въпросът относно приложимия правен режим — дали процесното инвестиционно намерение следва да се разглежда като изграждане на нов самостоятелен енергиен обект, изискващ провеждане на процедура по общия ред на Наредба №6 от 28.03.2024г., или като добавяне на допълнително съоръжение към вече присъединен обект по смисъла на чл.26б ЗЕВИ. Разрешаването на този спор по тълкуване и прилагане на закона попада изцяло в рамките на контролните правомощия на КЕВР.

Настоящият съдебен състав споделя извода на административния орган, че в конкретния случай е приложим специалният режим по чл.26б ЗЕВИ. Съобразно тази разпоредба при изграждане на допълнителни съоръжения за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и/или съхранение на електрическа енергия към енергиен обект, за който е подписан договор за присъединяване, без да се увеличава договорената присъединена мощност, производителят подава до оператора на съответната мрежа искане за подписване на допълнително споразумение към предварителния договор или договора за присъединяване, без да предоставя гаранция по чл. 29, ал. 1. Операторът на съответната мрежа се задължава да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване в срок до 30 дни от искането на

производителя.

От фактическа страна безспорно се установява, че: съществува вече присъединен енергиен обект — фотоволтаична електроцентрала с мощност 800 kW; предвижда се добавяне на съоръжение за производство на електрическа енергия от друг възобновяем източник; не се предвижда увеличаване на договорената присъединена мощност; максималната отдавана към мрежата мощност остава ограничена до вече договорените 800 kW.

При тези данни правилно КЕВР е приела, че не се касае до присъединяване на нов самостоятелен енергиен обект по общия ред, а до изменение на вече съществуващ и присъединен обект чрез добавяне на допълнително съоръжение за производство на електрическа енергия от възобновяем източник.

Този извод съответства и на целта на специалната уредба на чл.26а и чл.26б ЗЕВИ, насочена към облекчаване и ускоряване на процедурите при модернизация, реконструкция и развитие на вече присъединени енергийни обекти, когато не се увеличава натоварването на електроенергийната система чрез увеличение на присъединената мощност.

Неоснователно жалбоподателят поддържа, че в случая е било необходимо провеждане на процедура по проучване за присъединяване по чл.49, ал.1 от Наредба №6 от 28.03.2024г. за присъединяване на обекти към електрическата мрежа. Съгласно тази разпоредба за проучване на условията за присъединяване на обект за производство към електрическата мрежа, извън случаите по чл. 48, се подава писмено искане до съответния мрежови оператор по местонахождение на обекта или по реда на чл. 140а от Закона за устройство на територията в случаите: 1. при изграждане на нов обект за производство; 2. при изграждане на нов обект за производство, когато се предвижда към този обект да се изгради/постави несамостоятелно съоръжение за съхранение на електрическа енергия; 3. при разширение/преустройство по реда на Закона за устройство на територията на съществуващ обект за производство с промяна на инсталираната му мощност; 4. при модернизация на съществуващ обект за производство с промяна на инсталираната му мощност; 5. при промяна на вида и технологията на производствените мощности; 6. при изграждане/поставяне на несамостоятелно съоръжение/инсталация за съхранение на електрическа енергия към/в съществуващ, присъединен към електрическата мрежа обект за производство, водещо до увеличаване на присъединената мощност; 7. при обособяване на нов обект за производство със самостоятелно измерване на електрическата енергия чрез отделяне от съществуващ обект, който е присъединен към електрическа мрежа.

Съгласно изричната разпоредба на чл.49, ал.3 от Наредба №6 искане по ал.1 не се подава за обекти за производство по чл.26а и чл.26б ЗЕВИ. Следователно, ако са налице предпоставките на специалния режим по ЗЕВИ, законодателят изрично е изключил необходимостта от провеждане на нова процедура по проучване за присъединяване.

Действително, разпоредбата на чл.49, ал.1, т.5 от Наредба №6 от 28.03.2024г. предвижда провеждане на процедура по проучване при промяна на вида и технологията на производствените мощности, каквато формално е налице и в разглеждания случай чрез добавяне на производство от вятърна енергия към съществуваща фотоволтаична централа. Тази разпоредба обаче не може да се тълкува изолирано от чл.49, ал.3 от Наредбата, който изрично изключва приложението на ал.1 за обектите по чл.26а и чл.26б ЗЕВИ. Именно поради това КЕВР е приела, че операторът незаконосъобразно е отказал да разгледа искането по специалния ред и неправилно е насочил производителя към отделна процедура за присъединяване на нов обект.

Неоснователни са и доводите за липса на мотиви. Оспореното решение съдържа подробно

изложение на релевантните факти, обсъждане на приложимите правни норми и ясни съображения защо административният орган приема за приложим реда по чл.26б ЗЕВИ. От мотивите на акта може да бъде изведена волята на административния орган и съображенията, въз основа на които е постановен.

Съдът намира за неоснователно и възражението, че КЕВР неправомерно е задължила оператора да подпише допълнително споразумение. Съгласно чл.22, ал.7 ЗЕ при упражняване на контролните си правомощия Комисията може да дава задължителни указания за отстраняване на допуснати нарушения. Административният орган е приел, че операторът неправилно е отказал прилагането на специалния ред по ЗЕВИ, поради което законосъобразно е дал указания за предприемане на действия по привеждане на отношенията в съответствие със закона. Тези указания не представляват определяне на конкретни технически условия за присъединяване, а осигуряване прилагането на предвидения от закона ред. Разпоредбата на чл.26б от ЗЕВИ задължава оператора да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване в срок до 30 дни от искането на производителя. Административният орган не е излязъл извън пределите на контролните си правомощия, доколкото крайният резултат от процедурата по изменение на съществуващото правоотношение между страните е предопределен от самия закон. От доказателствата по делото се установява, че самият производител е поискал да му бъдат посочени условията, при които може да реализира интегрирането на вятърната турбина към съществуващата ФЕЦ. При тези данни КЕВР е указала на оператора да разгледа искането по реда на чл.26б ЗЕВИ, което не представлява задължаване на страните да достигнат до конкретен договорен резултат в определен срок, тъй като самата разпоредба на чл.26б ЗЕВИ предвижда задължение за оператора да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване при наличие на законовите предпоставки за това.

И на последно място- съдът не се съгласява и с възражението на жалбоподателя, че с добавянето на вятърната турбина се достига до удвояване на мощността на обекта. Разпоредбата на чл.26б ЗЕВИ поставя като релевантен критерий не *общата* инсталирана мощност на производствените съоръжения, а липсата на увеличение на *договорената* присъединена мощност към електроразпределителната мрежа. В случая по делото не се спори, че максималната мощност, която ще бъде отдавана към мрежата, остава ограничена до вече договорените 800 kW. Следователно добавянето на ново съоръжение за производство на електрическа енергия не води само по себе си до увеличение на присъединената мощност по смисъла на чл.26б ЗЕВИ.

Не е ограничена и възможността за контрол на оператора върху отдаваната към мрежата мощност. В рамките на правомощията му е определянето на необходимите технически условия, защитни механизми и системи за управление, чрез които да се гарантира, че към електроразпределителната мрежа няма да бъде отдавана мощност над договорените 800 kW. Тези въпроси касаят техническото изпълнение на присъединяването, а не приложимостта на специалния ред по чл.26б ЗЕВИ.

С оглед гореизложеното оспореното решение е правилно и законосъобразно, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер, определен съобразно чл.37 ЗПП и чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Електроразпределение Юг ЕАД срещу Решение № Ж-53/21.01.2026г. на Комисия за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА Електроразпределение Юг ЕАД да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране сумата от 100 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.